

To sikkerheds-modificerede krabbeknuserere har været til test

Fartøjet RI 138 Helle Jes har testet to forskellige modeller med øget beskyttelse af fiskeren ved arbejdet med garnene

SIKKERHED

Af René Dandanell

Krabber er et problem i garnfiskeriet, når de sætter sig fast i nettet. Derfor har mange garnfartøjer en krabbeknuser ombord. Det udgør en risiko for arbejdsskader, og det er baggrunden for at Fiskeriets Arbejdsmiljøråd sammen med erhvervet, har igangsat et projekt, der skulle skabe større sikkerhed omkring brugen af krabbeknuserne.

Flere uheld med læderede fingre har sat fokus på emnet, og Søfartsstyrelsen bad derfor Arbejdsmiljørådet om at øge fokus på krabbeknusernes sikkerhed. Derfor har Fiskeriets Arbejdsmiljøråd i en periode arbejdet med forbedre sikkerheden både på eksisterende og nye krabbeknuser. Det er blandt andet sket ved informationsmøder for fiskere, og ved at de to mest anvendte modeller blev monteret med yderligere foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og afprøvet på et fiskefartøj.

Testet

På garnfartøjet RI 138 Helle Jes fra Hvide Sande fiskes der efter tunger, hvarrer og rødspætter. Når der fiskes efter tunger hales der mellem 500 og 600 garn. Ved fiskeriet efter hvarre 300 til 400 garn, mens der hales mellem 200 og 300 garn i rødspættfiskeriet, så der er tale om ganske mange garn, der hurtigt skal tømmes for fisk. Derfor var der også interesse for at afprøve sikkerhedsudstyret.

- Vi fik et tilbud om at prøve krabbeknuseren. Og vi vil gerne forhindre, at der sker noget under brugen, siger Lars Tarp Jensen om

baggrunden for, at han gik med i forsøget.

De har tidligere på fartøjet oplevet en fisker, der fik en skade efter lidt for tæt kontakt med krabbeknuserens valser. Og det selvom der er stor fokus på arbejdet.

- Det plejer at være den samme mand, der betjener maskinen. Jo længere tid, du betjener den, jo bedre er du også til det, siger skipperen og nævner, at hvis det er en ny mand, der er på opgaven, så får han forklaret, at der skal passes på, når garnet føres ind gennem maskinen.

Faktisk var det kun planen, at den ene model skulle testes på RI138, men undervejs i forsøgsperioden valgte man, at den anden model også skulle afprøves på fartøjet. Dette bevirkede at den samme besætning kunne teste sikkerhedsfunktionerne og drage sammenligning mellem de to krabbeknuser under praktisk brug.

Forskelle

Lars Tarp Jensen forklarer, at han er ganske tilfreds med begge modeller, de har haft ombord. Forskellen i de to består blandt andet i valsernes stilling. På den ene model er de monteret forskudt ved siden af hinanden og på den anden over hinanden.

Erfaringerne fra RI 138 Helle Jes er, at den model, hvor valserne er monteret forskudt ved siden af hinanden tager mindre bagtørn end den anden.

I perioder har de mange kvaler med krabberne. I foråret, når tungerne står tæt på land, kan der være mange krabber, og så kører garnet igennem hele tiden. På andre tidspunkter er det langt mindre. I hvarresæsonen er der også brug for krabbeknuseren, da garnene står i 4-5 dage, og det kan give mange krabber.

Den gamle igen

Selvom RI 138 har testet to forskellige modeller, så er der ingen af dem, der skal på fartøjet. Den gamle model sættes på igen efter at forsøget er slut, men helt som før er det dog ikke.

- Vi får bygget sikkerhed på den krabbeknuser, vi har nu, siger Lars Tarp Jensen.

For det er nemlig ikke en teknik, der er forbeholdt nye maskiner. Ældre modeller kan også få eftermonteret sikkerhedsudstyret.

- Det kan enhver smed gøre, siger Lars Tarp Jensen.

Bygget sikkerhed på eksisterende maskiner

Sikkerhedsmodificeringen består i, at der er påbygget yderligere afskærmning af valserne og på den side, hvor garnene føres ind i krabbeknuseren fungerer den øverste del af afskærmningen som en sikkerhedsanordning, der via en aksel i hængselsiden har kontakt til en ventil, der styrer olietrykket væk fra valserne, når afskærmningen løftes.

Ydermere er der i forbindelse med, at der køres baglæns med valserne indbygget en ventil, der reducerer hastigheden uden at kraften går fra valserne. Har man brug for at bakke med valserne, har man nemlig ikke brug for høj hastighed. Dette har stor betydning for sikkerheden ved udredning af garn, der har taget bagtørn i krabbeknuseren.

Ved udformning af afskærmningen er der på begge modeller lagt vægt på, at de kan anvendes både til knusning af enkelt krabber, og at garnene kan køre kontinuerlig gennem knuseren. Opbygningen af sikkerhedsanordningerne er gennemført i et samarbejde mellem Fiskeriets Arbejdsmiljøråd og Lemvig Maskin & Køleteknik ApS.

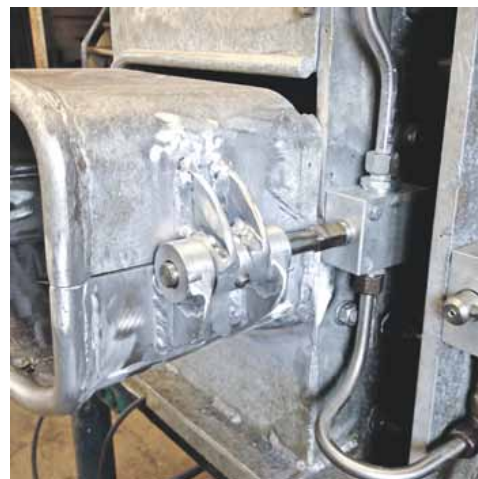
Sådan ser afskærmningen ud på de krabbeknuser, hvor der er påbygget en sikkerhedsanordning, der gør, at man har sværere ved at få fingrene i maskinen.

Foto: Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

Ventil til reducere af bakhastighed.

Foto: Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

Ventil til ændring af fremdrift på valserne.

Foto: Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

Direktor
Flemming Nygaard Christensen
51 52 77 66
flemming@f-a.dk

Arbejdsmiljøkonsulent
Karsten Korsgaard
51 52 17 66
karsten@f-a.dk

Arbejdsmiljøkonsulent
Erik Petersen
51 52 67 66
erik@f-a.dk

Arbejdsmiljøkonsulent
Eskild Thomsen Krab
51 52 78 66
eskild@f-a.dk

Bogholder/sekretær
Ann Samsing
51 52 74 66
ann@f-a.dk

FISKERIETS ARBEJDSMILJØRÅD

Auktionsgade 1b
6700 Esbjerg

Tlf. 75 18 05 66
Fax 75 18 05 75

www.f-a.dk
e-mail: post@f-a.dk

KONTORTIDER

Man - tor
kl. 8.00-15.30

Fre
kl. 8.00-14.30